

ASEPTIIKKA VIRTSARAKON KATETROINNISSA

Virtsarakon katetrointi on invasiivinen toimenpide. Katetroinnin tarve tulee arvioida tarkkaan ja pitkäaikaiselle kestopatetrin käytölle on oltava riittävät perusteet. Toistokatetroinnin mahdollisuus kestopatetrin vaihtoehtona on aina hyvä arvioida tilannekohtaisesti.

<p>Kestopatetrin käyttöaiheita voivat olla</p>	<p>Virtsaretentio tai rakon tyhjenemisestä</p> <p>Virtsamäärän tarkka seuranta kriittisesti sairailta</p> <p>Tarvittaessa leikkauksen yhteydessä mahdollisimman lyhytaikaisesti (yl. max 24 h)</p> <p>Saattohoitopotilailla, joille liikuttelu aiheuttaa epämukavuutta</p> <p>Tilanteissa, joissa mobilisaatio ei mahdollinen (esim. epästabili selkärangamurtuma, lantiomurtuma)</p> <p>Vaikeahoitoiset urogenitaalialueen haavat</p> <p>Virtsakatetrin käyttöä ei suositella esim. seuraavissa tilanteissa: pitkittyneesti postoperatiivisesti ilman selkeää syytä, korvaamaan henkilökuntapulaa huonosti liikkuvan potilaan hoidossa tai inkontinenssin hoitona.</p> <p>Potilaan hoitotietoihin kirjataan katetroinnin syy, ajankohta, katetrin tiedot ja toimenpiteen tekijä.</p> <p>Jos potilaalle on asetettu kestopatetri, merkitään hoitotietoihin katetrin suunniteltu poistopäivä, mikäli se on mahdollista. Kestopatetri poistetaan heti, kun sille ei ole enää tarvetta.</p>
<p>Kertakatetrointi</p>	<p>Desinfioi kädet ja kerää tarvittavat välineet kertakäyttöisellä pesevällä pintadesinfektioliinalla puhdistetulle toimenpidepöydälle. Toimenpiteen tekijä suojautuu tavanomaisten varotoimien mukaisesti.</p> <p>Tehdaspuhtaat pesulaitokset tai sykeröt ja tehdaspuhtas liuoskuppi</p> <p>Tehdaspuhtaat suojäkäsineet pesua varten</p> <p>Steriili instrumentti tai steriilit suojäkäsineet katetrin rakkoon vientiä varten.</p>

	<p>Katetri ei saa koskettaa potilaan ihoa tai ympäristön pintoja katetroinnin aikana (steriililiina yksin katetroitaessa).</p> <p>Pesuneste: NaCl- tai Aqua-liuos</p> <p>Hydrofiilinen kertakatetri</p> <p>Virtsapullo tai mitta-astia</p> <p>Vuoteensuoja</p> <p>Avustajan mukanaolo helpottaa katetrointia. Desinfioi kädet ja kaada pesunestettä taitosten päälle. Katetripakkaus kiinnitetään pakkauksen liimatarralla käden ulottuville.</p> <p>Kädet desinfioidaan ja laitetaan tehdaspuhtaat suojakäsineet</p> <p>Virtsaputken suu ja ympäristö pestään huolellisesti, edeten suuaukolta poispäin</p> <p>Tartutaan steriilillä instrumentilla katetriin ja viedään se rauhallisesti virtsaputkea pitkin rakkoon. Jos katetri viedään rakkoon steriileillä suojakäsineillä, ne puetaan puhtaisiin desinfioituihin käsiin puuduteaineen laitton jälkeen.</p> <p>Katetri ei saa koskettaa potilaan ihoa tai ympäristön pintoja katetroinnin aikana</p> <p>Virtsarakko tyhjennetään keräysastiaan ja katetri poistetaan</p>
Kestokatetrointi	<p>Desinfioi kädet ja kerää tarvittavat välineet pintadesinfektioaineella / -liinalla puhdistetulle toimenpidepöydälle. Aseptiikan vuoksi katetroinnissa on avustaja mukana. Toimenpiteen tekijä suojautuu tavanomaisten varotoimien mukaisesti.</p> <p>Steriili katetroimisetti, joka sisältää suojaliinan, pesutaitokset, liuoskupin, suonenpuristimen, kaarimaljan ja käsineet tai vastaavat steriilit tarvikkeet</p> <p>Pesuneste: NaCl- tai Aqua-liuos</p> <p>Kestokatetri</p> <p>Puudutusaine</p> <p>Virtsankeräyspussi takaiskuventtiilillä ja teline</p> <p>Katetrin kiinnittämiseen kiinnitysväline tai esimerkiksi teippiä</p>

	<p>Ballongin täyttöneste, jos sitä ei ole valmiiksi katetrissa</p> <p>Vuoteensuoja</p> <p>Avustaja desinfioidi kätensä ja ojentaa katetroijalle kulloinkin tarvittavat välineet</p> <p>Kädet desinfioidaan ja puetaan steriilit suojakäsineet</p> <p>Virtsaputken suu ja ympäristö pestään huolellisesti, edeten suuaukolta pois päin</p> <p>Puudutetta laitetaan ensin katetrin pinnalle ja virtsaputki puudutetaan.</p> <p>Tartutaan steriilillä instrumentilla katetriin ja viedään se rauhallisesti virtsaputkea pitkin rakkoon. Jos katetri viedään rakkoon steriileillä suojakäsineillä, virtsaputken suu ja ympäristö pestään huolellisesti käyttäen taitosten kanssa instrumenttia.</p> <p>Katetri ei saa koskettaa potilaan ihoa tai ympäristön pintoja katetroinnin aikana</p> <p>Katetrin ballonki täytetään valmistajan ohjeen mukaisesti</p> <p>Katetri kiinnitetään huolellisesti naisilla reiteen ja miehillä vatsanpeitteisiin</p>
<p>Yhteenveto virtsakatetriperäisten infektioiden ennaltaehkäisystä</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Virtsakatetri asetetaan vain perustellusta syystä2. Kestokatetri poistetaan heti, kun sen tarve on päättynyt3. Katetroinnissa käytetään aseptista tekniikkaa4. Katetrijärjestelmä pidetään suljettuna ja virtsan esteettömästä kulusta huolehditaan.